

Universitätsbibliothek Paderborn

**Joannis Pierii Valeriani Bellunensis Hieroglyphica, Sive De
Sacris Ægyptiorum Aliarumque Gentium Literis,
Commentariorum Libri LVIII**

Valeriano, Pierio

[Lipsiae] ; Francofurti Ad Moenum, 1678

Clementia.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14259

portam Orientalem ad secundum lapidem, ubi juxta viam, quæ tota magnis aquarum rivis atq; di-
vortiis instructa est, Leo marmoreus antiquissimi operis, utris instar inslatus, rictum eodem modo
ad aquarum effluvium patefaciebat. Sed neq; in iis tantum, quæ ad aquam evomendam pertinent,
Leonum effigies apponi consueverunt: verum etiam propterea quod Leo, cœlestis ille, inquam, ape-
rire claudereq; videtur aquarum cataractas. Atque in hæc usque tempora nunquam antiquata est
veterum confuetudo, ut ostiorum clausuræ, claves, annulique foribus affixi, Leoninis rictibus or-
nentur, quod apud Aegyptios factitari solitum ait Theon in Arati Commentariis: quamvis quod ad
ostia pertinet, ad eam de qua superius dictum est, custodiā potius respicere, quam ad aquarum flu-
ctus, crediderim. Illud non omittam, quod Horus Apollo tradit, in supplicationibus pluvias ex-
poscentibus, plerisque in locis Leonum ora vino proliui fuisse morem. Sed advertendum est vul-
gatos Hori codices hoc loco depravatos esse.

SEMEL TANTUM ENIXA. CAP. XIV.

Cum vero persuasum haberent Aegyptii, Leænas semel tantum in vita parere, id quod cum Hero-
doto plerique alii prodidere: mulierem itidem, quæ unius tantum filii mater fuisset, per Leæ-
nam sculptam significare consueverunt. Et in hanc sententiam Esopi fabula veteribus scriptoribus
approbata. Cum Vulpes Leæna fecunditatem suam obiceret in generositatis commendationem,
illam vero inceleret, quod & semel in vita, & unum tantum pareret: Leænam respondisse, se qui-
dem semel & unum parere, sed eum Leonem. Hujus raritatis causam plerique reddere commenti
sunt, eamque potissimum adinvenere, quod catuli in utero jam unguibus obortis matricem discin-
dant, edicq; partum, ea unguium acie in enixulacerata: vel quod una cum primo partu locos amittat,
quam deliram esse fabulam Aristoteles asleverat, easq; vel quinque vita parere, quod explorave-
rit in terra Syria, demonstrat. Primum enim quinque, ac per annos singulos uno subinde pauciores,
donec ad unicum, & mox ad sterilitatem declinaverint, in qua reliquum vitæ spatum degant. Alias
magna ex parte geminos: quod per longam annorum seriem Florentia experimento compertum
est: sed quum plurimum sex, nonnunquam etiam unum. Philostratus affirmari ait à rerum peritis, ter
eas tota vita parere: primo quidem tres, mox duos, inde unum: visam tamen aliquando Leænam, quæ
oculo utero gestarit. Sed enim quam Philosophi rationem raritatis hujuscem in pariendo conati sunt
invenire, Basilius Magnus ad providentiam Dei refert, cuius imperio factum sit, ut animalium ea,
quæ facile capi possent, longe essent ceteris fecundiora: quo circa tam Lepores, quam Damæ, quam
etiam Oves, fere sepius & geminos pluresq; pariunt scutus, ne genus deficit feris iis, quæ sanguine
gaudent, carnivoraq; sunt. At ea quibus pro cibatu cetera sunt, certum est longe minus fecunda-
sse: quapropter ait, Leonis vix unius Leæna mater evadit, quæ quidem raritas pariundi, cum non alii
animalium generi certius contingat, merito Aegyptii, quod in pluribus accidit observantes, semeli-
param per Leæna hieroglyphicum ostendebant.

CLEMENTIA. CAP. XV.

Præter hæc alia quoque super Leone hieroglyphica inveniuntur, quæ quoniam apud eos non
reperi, qui literas hieroglyphicas interpretati sunt, sed potius observatione inventa mihi viden-
tur, breviter attingam. Ex iis clementia est, per quæ Leonem b & substratum hominem, ita tamen ut
Leo sit incolus, significatur: propterea quod infestissime solicitatus ab homine Leo, dummodo sit
intactus, non unguibus eum lacerat, nec ulla injuria afficit, sed quatit solum, atque ubi ita perterrue-
rit, dimittit, quod ita Ovidius scribit:

Corpora magnanimo fatus est profusse Leoni.

Ad hujusmodi significatum non frustra vidimus in Severi Pii August. numo simulacrum mulieris,
quod Leoni exporrecto insidet, manu quidem una hastam terræ affixam tenens, altera fulmen quasi
abjiciens, non autem in jaculandi gestu, cum inscriptione hujusmodi, INDULGENTIA AUG. IN CAR.
neq; quidquam aliud legi potest.

CASTIGATIO. CAP. XVI.

Præter clementiam, inesse Leoni castigationis etiam judicium, ex eo didicimus, quod traditum
ab Eudem citat Alianus, Leonem, Ursam, & Canem eodem contubernio à magistro quodam-
alitos